

Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за условията и реда за предоставяне на средства за компенсирание на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 11.07.2025 г. - 09.08.2025 г. Неактивна

Номер на консултация: #11287-K

Област на политика: Архив - Транспорт

Тип консултация: Акт на Министерския съвет

Вносител: Министерство на транспорта и съобщенията

Тип носител: Национално

1. С предложеното в § 1 – 7 от проекта в Наредбата се създава нормативно основание и ред за промяна в първоначално определените (на база брой правоимащи) лимити от средства за компенсации на общините в съответствие с реално издадените безплатни и по намалени цени превозни документи от превозвачите в третото тримесечие на годината и да се определя годишният лимит в края на годината, когато се предоставят средствата за четвърто тримесечие.

Съгласно действащите разпоредби на Наредбата предвидените в държавния бюджет средства за компенсирание на превозвачите за намалените им приходи от прилагане на преференциални цени за пътуване на определени групи пътници първоначално се разпределят на база брой правоимащи по общини. Актуализирането на определените годишни лимити може да бъде извършено единствено на основание чл. 14 от Наредбата, когато след изтичане на деветмесечието на годината на база постъпилите от всички общини в страната отчетни справки за издадените реално безплатни и по намалени цени превозни документи от превозвачите за периода от 01.01 до 30.09, министърът на транспорта и съобщенията прави промени в годишното разпределение на средствата за компенсации, в рамките на определените в централния бюджет средства за тази цел, като натрупаните излишъци се балансират с недостига на средства по общини.

До момента при прилагане на горепосочения ред за разпределяне и предоставяне на средствата за компенсации и субсидии възникват следните проблеми:

Получаване на реално необходимите средства за компенсиране на превозвачите за издадените от тях безплатни или по намалени цени превозни документи с голямо закъснение, въпреки наличието на средства. С предоставянето на реалните средства за издадените превозни документи в четвъртото тримесечие на годината, превозвачите изпитват затруднения по отношение на предоставяните от тях обществени превозни услуги. Генерират се и за деветмесечието на годината се отчитат загуби, които са много високи и всъщност не са реални, защото в четвърто тримесечие необходимите средства за компенсации се преразпределят между общините и им се предоставят, но за отчетния период те все още не са били получени и се отразяват като загуба в нетния финансов ефект. Това най-често води до необходимост от осигуряването на допълнителни средства в субсидиите, които впоследствие ще се окаже, че не са необходими и би следвало да се възстановят в държавния бюджет.

Със създаването на нормативно основание за промяна в първоначално определените (на база брой правоимащи) лимити от средства за компенсации на общините в съответствие с реално издадените безплатни и по намалени цени превозни документи от превозвачите в третото тримесечие на годината се цели по-ефективното и ефикасно разпределяне на средствата за компенсации, което да бъде извършвано своевременно, с оглед максимално постигане на резултатите, свързани с предоставянето на тези средства.

Ще бъде отстранен съществуващият понастоящем проблем, произтичащ от реда за предоставяне на предвидените в държавния бюджет средства за компенсации, при който реалното удовлетворяване на потребностите от средства на база действително издадени превозни документи се извършва едва в края на годината – при предоставянето на средствата за четвъртото тримесечие. Тази ситуация оказва негативно въздействие освен върху превозвачите, които получават с голямо закъснение дължимите суми за направените от тях задължителни намаления на превозни документи на правоимащите пътници и върху държавния бюджет по отношение на коректното планиране на необходимите средства за субсидии в автомобилния транспорт. Формирацията се недостиг от средства за компенсации към месец октомври се отразява в отчетения нетен финансов ефект за деветмесечието на годината и съответно изкривява анализа за необходимите средства за субсидиране на пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт, планински и други райони.

Ако актуализацията на бюджетните взаимоотношения с общините се извършва към третото тримесечие на годината и в този период се предоставят необходимите средства за компенсиране на направените от превозвачите намаления, това ще намали необходимостта от средства за субсидиране към четвъртото тримесечие и ще може да се направят изчисления спрямо реално формираната загуба от извършването на услугата.

2. С предложените в § 8 и § 9 от проекта на постановление промени в чл. 35, ал. 1 и чл. 40, ал. 3 от Наредбата се отстраняват неясноти и несъответствия между разпоредби от Наредбата.

Предлага се стойността на пътуванията на военнопострадалите по свободно избран маршрут в страната да се компенсира от общината по местоживееене на военнопострадалите, срещу подадено от тях заявление-декларация по образец – приложение № 5, с приложени към него билети и представена книжка за военнопострадал, в която превозвачът е отразил пътуването. Понастоящем в разпоредбата на чл. 35, ал. 1 е записано, че стойността на посочените пътувания се компенсира на военнопострадалите от общините, издали билета, което създава неяснота – билетите се издават от превозвач или от лице по чл. 36, ал. 4 от Закона за автомобилните превози, а не от община и не съответства на разпоредбата на чл. 25 от Наредбата, съгласно който пътуванията на военнопострадалите по свободно избран маршрут се извършват със закупени от тях билети съобразно тарифните условия на съответния превозвач, като превозвачът вписва в книжката за военнопострадал датата на извършване на превода, началния и крайния пункт на пътуването, серията, номера и стойността на билета.

Предлага се превозвачите да предоставят опис-сметките и справките по общини по местонахождение на учебното заведение за лицата по чл. 19, т. 5 и по общини, в които са издадени картите (по постоянен или настоящ адрес) за лицата по чл. 19, т. 6 и 10.

Понастоящем разпоредбата на чл. 40, ал. 3 от Наредбата поражда несъответствие с разпоредбата на чл. 29 от същата наредба относно издаването на абонаментни карти, тъй като за трите категории правоимащи пътници – учениците в дневна форма на обучение и студентите редовно обучение, включително докторантите в редовна форма на обучение, учащи в училищата, висшите училища и научните организации, включени в Регистъра на средните училища и детските градини и в Регистъра на акредитираните висши училища на Министерството на образованието и науката (учащи), лицата, получаващи пенсия по условията на глава шеста от Кодекса за социално осигуряване, навършили възрастта по чл. 68, ал. 1 – 3 от същия кодекс (лица, получаващи пенсия за осигурителен стаж и възраст) и хората с увреждания с намалена работоспособност над 70,99 на сто (хора с увреждания), картите се издават от превозвач или от лице по чл. 36, ал. 4 от Закона за автомобилните превози, а не от община.

Броят на учащите по общини за разпределяне на средствата за компенсации се предоставя по местонахождение на учебното заведение и средствата се разпределят в тези общини. В тази връзка превозвачите, издали картите по намалени цени на категорията учащи, следва да предоставят опис-сметките в общините по местонахождение на учебното заведение и да получават от тези общини средствата за компенсации. Действащата в момента разпоредба на чл. 40, ал. 3 от Наредбата създава проблеми и напрежение между превозвачите и общините в страната, не се приемат опис-сметки за тази категория пътници, което води до отказ на превозвачи да издават абонаментни карти по намалени цени за учащите се. Действащият текст в чл. 40, ал. 3 е неясен и по отношение на другите две категории правоимащи –

лицата, получаващи пенсия за осигурителен стаж и възраст и хората с увреждания, тъй като и техните абонаментни карти по намалени цени също се издават от превозвачи или лица по чл. 36, ал. 4 от Закона за автомобилните превози, а не от общини. Компенсациите за тях се предоставят на превозвачите обаче от общините, в които са издадени картите по постоянен или настоящ адрес на лицето.

С предложените в § 8 и § 9 от проекта промени се отстраняват горепосочените неясноти и несъответствия и се осигурява точното прилагане на чл. 35, ал. 1 и чл. 40, ал. 3 от Наредбата.

3. С предложеното в §10 създаване на чл. 46а от Наредбата се осигурява възможност за прехвърляне на средства за компенсации от една категория в друга в четвъртото тримесечие на годината в рамките на общо определения лимит на общината, каквато до момента не съществува.

Понастоящем в Наредбата не се предоставя възможност на общините да оперират със средствата за компенсиране на нормативно определените намаления за различните групи правоимащи по чл. 19, т. 1 – 6 и т. 10 от Наредбата, в рамките на общия им определен за годината лимит, тъй като лимитите се определят от министъра на транспорта и съобщенията – първоначално на база брой правоимащи и категорията на общината и след изтичане на деветмесечието на годината на база отчетени реално издадени безплатни и по намалени цени превозни документи. В този случай, макар че лимитите се актуализират на база реални отчетни данни за периода от 01.01 до 30.09, за последното тримесечие на годината те остават прогнозни и винаги би могло да има разлики, т.е. отклонения от реалната необходимост, но определените по групи правоимащи актуализирани лимити вече не подлежат на корекция.

Практиката показва, че в дадена община може да има налични средства за компенсации, но те да са утвърдени в една категория, а реално да има необходимост, поради издадени повече превозни документи в друга, но съгласно разпоредбите на Наредбата тези средства не могат да бъдат използвани и се възстановяват в държавния бюджет, въпреки установения недостиг от компенсации в другата категория правоимащи.

С предоставянето на възможност на общините да прехвърлят средства за компенсации от една категория в друга, с изключение на тези по чл. 19, т. 7 и 8, в рамките на определения им общ лимит в четвъртото тримесечие, се цели ефикасното използване на предвидените в държавния бюджет средства за компенсиране на намалените приходи на превозвачите от прилагането на преференциални пътувания на нормативно определените групи пътници.

Ще бъде отстранен съществуващия понастоящем проблем в общините при наличие на излишък от средства за компенсации в дадена категория правоимащи пътници същите да бъдат възстановявани в държавния бюджет при същевременно наличие на недостиг от средства в друга категория.

4. С предложеното в § 11 от проекта се отстранява пропуск в § 1 от Допълнителната разпоредба на Наредбата, като се добавя междуобластната транспортна схема,

която е въведена с чл. 17, ал. 9 от Закона за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози (обн., ДВ, бр. 60 от 2020 г.).

5. С предложеното в § 12 е извършена промяна в методиката – приложение № 13 към чл. 4, ал. 1 от Наредбата. Промените в Методиката за начина на определяне и отчитане на компенсациите и субсидиите от държавния бюджет за превоз на пътници са съобразени с новия ред при разпределяне на средствата за компенсации и субсидии и преразпределяне на средствата за компенсации, а именно включването на преразпределението на компенсациите на база реално издадените безплатни и по намалени цени превозни документи да се извършва и в третото тримесечие, а не единствено в последното, какъвто е редът до момента.

6. С § 13-15 от проекта на постановление се предвижда кога да влязат в сила промените в Наредбата, с оглед непрекъсване на процеса по отчитане от превозвачите на издадените по намалени цени абонаментни карти на правоимащите пътници и осигуряване на възможност за нейното прилага още през настоящата година, чрез удължаване на срока за отчитане на справките от общините за реално издадените безплатни и по намалени цени превозни документи за периода: 1.01.2025 г. – 31.05.2025 г., до 10 дни от влизането в сила на постановлението.

Проектът на нормативен акт, заедно с мотивите за приемането му, предварителната частична оценка на въздействието и становището на дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ в Министерския съвет са публикувани на интернет страницата на Министерството на транспорта и съобщенията и на Портала за обществени консултации, съгласно изискванията на разпоредбите на чл. 26 от Закона за нормативните актове и чл. 85 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация за срок от 30 дни. Получените бележки и предложения в хода на общественото обсъждане ще бъдат отразени в справка към доклада на вносителя.

Проектът на постановление е съгласуван в съответствие с чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, като получените становища ще бъдат отразени в справка, приложена към доклада на вносителя.

Проектът на нормативен акт не води до необходимост от осигуряване на допълнителни финансови и други средства и не оказва въздействие върху държавния бюджет – приложена е одобрена финансова обосновка по Приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът не съдържа разпоредби, транспониращи акт на ЕС, поради което не е приложена справка за съответствие с европейското право и становище от Работна група 9 „Транспортна политика“.

Лице за контакт:

Людмила Христова

Главен инспектор

Главна дирекция „Автомобилна инспекция“

Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“

Тел.: 02/930 88 44

Ел. поща: lchristova@rta.government.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на транспорта и съобщенията

Адрес: София, София , ул. Дякон Игнатий № 9

Електронна поща: mail@mtc.government.bg

Документи

Пакет основни документи:

[Постановление - вер. 1.0 | 10.07.2025](#)

[Мотиви - вер. 1.0 | 10.07.2025](#)

[Становище - вер. 1.0 | 10.07.2025](#)

[Доклад - вер. 1.0 | 10.07.2025](#)

[Частична предварителна оценка - вер. 1.0 | 10.07.2025](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 27.10.2025](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

История

Начало на обществената консултация - 11.07.2025

Приключване на консултацията - 09.08.2025

Справка за получените предложения - 27.10.2025

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
